

Чертици отъ проява на български характеръ

Обща парá е!..

отъ П. Делирадевъ

Следъ едно продължително боледуване въ Русенската болница, принуденъ бѣхъ да се прибера въ нашето глухо градче за възстановяване за сили. И заредиха се тукъ еднообразни, мъчителни дни. Презъ единъ такъвъ день получавамъ телеграма. Чета и не вѣрвамъ на очитъ си:

„Троянски се отрови, умрѣ следъ продължителни мъчения, утре погребението му.“

Троянски ми бѣ близъкъ приятелъ. Скоро научихъ и причинитъ на трагичната му кончина.

Това е една много отдавнашна история, но и досега се е запазила съвсемъ свежа въ паметта ми. Презъ зимата на 1896—97 г. присѣтствувахъ на една отъ първитъ, а може би и първата работническа вечеринка въ Русе. Полуразрушено, страхотно здание на фалиралъ циркъ или нѣщо подобно. Между другия, все добре подбранъ материалъ, се издекламира и стихотворението **„Защо съмъ работникъ?“**

Декламаторътъ бѣ сжщински черенъ работникъ. Стихотворението му допаднаше много; като че за него специално бѣ писано.

Работникъ съ охлузени безцветни дрехи, съ обезформена чернѣеща се шапка и съ скжсани кални ботуши. Това бѣ неговата дѣлнична и празнична носия, — съ нея бѣ се явилъ и на сцената да оплаква нерадостната участъ на хората на труда.

Високо чело, черни миловидни очи, малка разчорлена брадичка и сжщо черни увиснали мустачки, страмежливи и еднообразни движения, — декламирациятъ работникъ правѣше впечатление на нѣкой несржченъ за сцената декизиранъ интеллигентъ. А напомяше много и на младъ християнинъ изъ **Камо-Грядеши** на Сенкевича.

Още сжщата вечеръ азъ се запознахъ съ него. Казваше се **Иванъ Христовъ**. А защото бѣ родомъ отъ троянскитъ села, другаритъ му работници започнали да го наричатъ и Троянски. По това време нужда отъ регистрации и легитимации нѣмаше, затова младиятъ работникъ си присвоилъ безъ ничие разрешение и това трето име.

Синъ на безимотни родители, малкиятъ и любознателенъ Иванчо останалъ съвсемъ неграмотенъ. Още момченце то отишло